

TZ ČKAIT 10/2023

V Praze 1. května 2023

Tisková zpráva České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT)

Nová galerie v Plzni si zaslouží kvalitní řešení; přímé zadání zakázky může ochudit občany i rozpočet

Pompézně komunikovanou a neopakovatelnou výstavu s horentním vstupným, kterou v důsledku tvoří jediné dílo, připomíná postup Plzeňského kraje v případě rekonstrukce historické památky bývalých městských lázní v centru Plzně. Jeho vedení se rozhodlo studii významného záměru s odhadovaným rozpočtem 1–1,5 mld. Kč svěřit jednomu zpracovateli. Ten má navrhnout konverzi a dostavbu lázní a vytvořit prostor pro Západočeskou galerii v Plzni.

S ohledem na možné dopady na kvalitu stavby, podobu veřejného prostoru a samozřejmě i na rozpočet se přinejmenším problematický postup rozhodla komentovat také Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT). K reakci ji přimělo rovněž vyjádření Plzeňského kraje, podle něž bude konverze probíhat metodou tzv. Design & Build. Navzdory četným odborným diskusím a komunikaci s veřejností se tedy zadavatel rozhodl u takto exponované úlohy nevyužít optimální postupy pro výběr projektanta podle nejhodnějšího řešení.

„Metoda Design & Build se aplikuje spíše na dopravní, liniové stavby, kde jsou uživatelské a technické parametry jednoznačně definovatelné. Podle našich zkušeností se rozhodně nehodí na záměry, které mohou mít celou řadu možných technických, provozních i estetických řešení. Vzhledem k tomu, že výsledná stavba bude významně ovlivňovat život města a provozní náklady mohou významně zasahovat do rozpočtu samospráv, bylo by vhodné, aby všechna možná řešení byla podrobně posouzena nezávislými odborníky,“ konstatuje Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT.

Nelze vyloučit, že v případě záměru konverze městských lázní jde jen o nepochopení principu Design & Build. Podle obou profesních komor, ČKAIT i České komory architektů (ČKA), by bylo mnohem vhodnější použít některou z forem soutěží, které v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek zaručují nalezení optimálního řešení. Jedná se zejména o tyto formy zadávacího řízení: otevřená nebo užší soutěž o návrh s navazujícím jednacím řízením bez uveřejnění nebo soutěžní dialog.

„Pouze tyto postupy zadávacího řízení umožní zadavateli odborně porovnat a posoudit variantní řešení, jsou zárukou transparentního a efektivního výběru nejlepšího z přihlášených

návrhů. Zvláště jde-li o tak významný městský prostor a záměr ovlivňující podobu Plzně a život ve městě na další dlouhá desetiletí,“ doplňuje **Ing. Libor Kubát**, předseda Komise pro zákon o zadávání veřejných zakázek ČKAIT. Podle něj by na prvním místě měl být zájem vytvořit kvalitní stavbu, jejímž nezbytným podkladem je vždy kvalitní a dobře zpracovaná projektová dokumentace.

Soutěže o návrh či soutěžní dialog dle zákona o zadávání veřejných zakázek jsou přitom postupy, které v Plzni i Plzeňském kraji předcházely řadě významných realizací. Jde o otevřenou podobu kvalifikovaného výběru nejvhodnějšího řešení pro dané místo, kdy nezávislí odborníci posoudí navržená řešení z hlediska komplexních kritérií kvality. Těmi jsou technická úroveň, estetické a funkční vlastnosti či uživatelská přístupnost. Podstatné kritérium představují i celoživotní náklady stavby, tedy náklady na pořízení, provoz a údržbu či ukončení životnosti.

Podle ČKAIT je oslovení a zapojení vyššího počtu autorizovaných osob zárukou komplexního, odpovědného přístupu k zadání. Vedle vzpomenutých technických hledisek jsou posuzovány také urbanistické nebo environmentální aspekty, což se příznivě odráží v ekonomice záměru, stejně jako ve zmíněných nákladech životního cyklu stavby nebo staveb. Proti tomu stojí výběr projektanta pouze podle referencí nebo podle kritérií, kde převažuje nejnižší nabídková cena. To ale obvykle nevede k nalezení komplexně nejvhodnějšího řešení.

Soutěž o návrh či soutěžní dialog jsou i dokladem otevřeného přístupu vyhlášovatele vůči veřejnosti. Vyhlášení vždy předchází zpracování zadání s významnou participací nezávislých odborníků i klíčových institucí či úřadů. K definici požadavků mohou být přizváni také budoucí uživatelé a samozřejmě veřejnost.

Inženýrská komora je toho názoru, že základní povinností zadavatele v době napjatého veřejného rozpočtu je hledat řešení nejlepší nejen z hlediska architektonického či konstrukčního, ale rovněž optimalizované a úsporné co se týká investičních, provozních a udržovacích nákladů. *„Náklady spojené s organizací soutěže, jejímž cílem je nalezení nejvhodnějšího řešení, tvoří zlomek celkového rozpočtu stavebního záměru – výsledek naopak v naprosté míře překonává původní představy, posouvá a rozvíjí původní ideu,*“ upozorňuje **Ing. Libor Kubát**.

Organizace soutěže, definice zadání a soutěžních podmínek i výběr porotců jsou plně v kompetenci vypisovatele. Jak Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, tak i Česká komora architektů nabízejí zadavatelům odborné konzultace a pomoc s organizací soutěží o návrh řešení.

Pro více informací kontaktujte:

Ing. Markéta Kohoutová

vedoucí Tiskového oddělení ČKAIT

Tel: 227 090 227, 773 222 338, zpravy@ckait.cz, mkohoutova@ckait.cz

Jiří Hlinka – Community, s. r. o.

Externí komunikace

Tel: 602 226 913, jhlinka@ckait.cz

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) sdružuje jako řádné členy autorizované inženýry a autorizované techniky. Do působnosti Komory náleží zejména péče o stavební kulturu a utváření prostředí; udělování autorizace; vedení veřejně přístupné databáze autorizovaných osob. ČKAIT je veřejnoprávní stavovská organizace, která vznikla v roce 1992 na základě autorizačního zákona č. 360/1992 Sb., jako samosprávná profesní organizace s přeneseným výkonem působnosti státní správy. Členskou základnu Komory dnes tvoří více než 32 tisíc autorizovaných inženýrů a techniků, jimž byla udělena autorizace na základě úspěšného složení předepsané zkoušky odborné způsobilosti. Zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, došlo ve vybraných činnostech ve výstavbě k přenesení odborné odpovědnosti na fyzické osoby: autorizované architektky, inženýry, techniky a stavitele. Sídlo Komory je v Praze. ČKAIT navazuje na stavovskou organizaci, která byla zřízena před více než sto lety (1913) pod názvem Svaz českých úředně autorizovaných civilních inženýrů v Království českém.

www.ckait.cz
